

ਵਾਯੂ ਅਧਿਐਨ

ਭੇਟਾਂ

ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਭੇਟਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ - ਖਾਸਕਰ 15, 28 ਅਤੇ 29 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿਚ। ਬਲੀਦਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅੱਜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਸਥਾਨ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈਆਂ। ਕਇਨ ਅਤੇ ਹਾਬਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ (ਉਤਪਤ 4:3, 4)। ਨੂਹ (ਉਤਪਤ 8:20), ਯਾਕੂਬ (ਉਤਪਤ 31:54) ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਹਨ।

ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਭੇਟਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, 1 ਰਾਜਿਆਂ 18 ਵਿਚ ਬਾਅਲ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵੇਖੋ)। ਸ਼ਾਇਦ, ਅਜਿਹੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਇਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਪਤਿਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਪਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:18-32)।

ਕਿਉਂਕਿ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੂਸਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਕੂਚ-ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ) ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ ਸਨ: (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ (2) ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਹਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਵਿਚ “ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ” ਜਾਂ “ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸੀਨਈ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣੂ ਸਨ।

ਅਸਲ ਵਿਚ, ਭੇਟਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ (ਉਤਪਤ 12:7, 8; 13:4, 18)। ਸ਼ਾਇਦ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ਪਹਿਲਾਂ ਡੇਹਰਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੈਕਲ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਥਾਵਾਂ ਤੇ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਉਪਾਸਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤੇ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।¹ “ਖੁੱਲ੍ਹੇ” ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀਆਂ,² ਜਾਂ “ਇਕਾਂਤ” ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਇਹ ਜਗਵੇਦੀਆਂ³ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਜਾਂ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੂਚ 20:24-26 ਵਿਚ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬਿਥੀਆਂ “ਖੁੱਲ੍ਹੇ” ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਜਾਂ “ਇਕਾਂਤ” ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਇਕ ਭੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ। ਰਿਚਰਡ ਈ. ਏਵਰਬੈਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਜਾੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਡੇਹਰਾ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 17:1-7) ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਆਦਰਸ਼ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 12), “ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਇਕਾਂਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ (ਕੂਚ 20:24, 25)। ...

... ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਜਕਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ (ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੈਕਲ ਵਿਚ) ਬਲੀਆਂ ਇਕਾਂਤ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਿਰਫ ਹੋਮ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਅਸੀਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ।“

ਭਾਗੀਦਾਰ

ਕੌਣ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ? ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਹਰ ਕੋਈ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸ ਨੇ ਭੇਟ ਨੂੰ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਬਿਵਸਥਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ 28 ਅਤੇ 29 ਅਧਿਆਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਰੋਜ਼ਾਨਾ - ਹਰ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਕ ਲੋਲਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ - ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਖ਼ਾਸ ਭੇਟਾਂ

ਮਹੀਨਾਵਾਰ - ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਭੇਟਾਂ

ਸਾਲਾਨਾ - ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਬਾਂ (ਪਸਾਹ, ਅਠਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ) ਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਨਾਲੇ ਤੁਰ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਅਤੇ ਪਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ (ਜਦੋਂ ਡੇਹਰੇ ਅਤੇ ਹੈਕਲ ਦੀ ਚੱਠ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਅਤੇ ਥਾਪਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ (ਜਦੋਂ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ

ਸਨ।

ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੌਮ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ 4:27-35)।
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ “ਫਲ” ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰਦਾ ਸੀ - ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ - ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਦਸਵੰਧ (ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ) ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ - ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚ ਸਧਾਰਣ ਭੇਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੇਟਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਖਾਸਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਰਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਿਧੀ

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਾਰ ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

... ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਕਾਰ [ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ] ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਉਪਾਸਕ ਪਸ਼ੂ ਨੂੰ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉਤਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ। ਜਾਜਕ ਨੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਛਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਸ਼ੂ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ।⁵

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਸ ਜਾਜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਭੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਲੇਵੀਆਂ 1-7):

1. *ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ*। ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਪਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬਿਵਸਥਾ ਦੱਸਦੀ ਸੀ ਕਿ ਵੱਗ ਜਾਂ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਜ ਰਹਿਤ ਨਰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਸਨ, ਉਹ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. *ਪਾਪ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ*। ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਰੀਬ ਦੇ ਪੰਛੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰੀਬ ਆਟਾ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਵਿਚ, ਲਹੂ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਡੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਸ ਦੀ ਚਰਬੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਸਾੜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜੋ ਬਚਿਆ ਸੀ ਜਾਜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. *ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ।* ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਵੱਟਾ ਭਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਉਹੀ ਸਨ ਜੋ ਪਾਪ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਲਈ ਸਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਟਾ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. *ਮੈਦੇ ਜਾਂ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ।* ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਭੇਟ ਵਿਚ ਆਟਾ, ਰੋਟੀਆਂ, ਪਤਲੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਤੇਲ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਧੂਪ ਅਤੇ ਲੂਣ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਖਮੀਰ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਅਕਸਰ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਬਲੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਦੀ ਸੰਕੇਤਿਕ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

5. *ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ।* ਆਇਤ 8 ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਲੇਵੀਆਂ 3:1 ਵਿਚ ਹੈ, NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ” ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸੰਗਤੀ ਦੀ ਭੇਟ” (NIV), “ਸਾਂਝੀ-ਭੇਟ” (REB) ਅਤੇ “ਭਾਈਚਾਰਕ ਭੇਟ” (NJB) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ... ਉਦੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ (ਸੈਲੇਮ) ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ।”⁶ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ “ਯਹੋਵਾਹ” ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਲਈ, ਵੱਗ ਜਾਂ ਇੱਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਜ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਰ ਜਾਂ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਹੜੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਭੇਟ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ NIV; REB)। ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ:

ਧੰਨਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ - ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਲਈ (ਲੇਵੀਆਂ 7:13, 15)

ਸੁੱਖਣਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ - ਸੁੱਖਣਾਂ ਦੇ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਤੇ (ਲੇਵੀਆਂ 7:16; 22:18; 23:38; ਗਿਣਤੀ 15:3, 8)

ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ - ਇਕ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦਿਲ ਤੋਂ (ਲੇਵੀਆਂ 7:16; 22:21, 23; ਗਿਣਤੀ 15:3)

ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

1. *ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ।* ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਭੇਟ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੈਨਰੀ ਸਨਾਈਡਰ ਗੈਰਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਇਹ ਸਿਰਫ ਖਾਣ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।”⁷ ਪੀਣ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ

ਦੇ ਲਈ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ, ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ (ਲੇਵੀਆਂ 23:13, 18; ਗਿਣਤੀ 15:1-10)।

2. *ਹਿਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ*। ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਹਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਕ ਪਸ਼ੂ, ਇਕ ਪੂਲੇ, ਇਕ ਲੇਲੇ ਜਾਂ ਇਕ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਭੇਟ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਲੇਵੀਆਂ 7:32-36) ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, KJV ਅਤੇ NKJV ਬਾਈਬਲ “ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਭੇਟ” (תקריח, *ਥੀਰਮਾਹ*) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ “ਗਲਤ ਅਨੁਵਾਦ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਮਰਪਣ” ਜਾਂ ‘ਸਪਰਪਿਤ ਦਾਤ’।⁸ NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਕੂਚ 29:27, 28 ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਾਰ “ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਭੇਟ” ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ।

ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਪਾਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ

ਕੁਝ ਭੇਟਾਂ ਪਾਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਲਹੂ ਵਹਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।⁹ ਕਿਉਂ? ਲੇਵੀਆਂ 17:11 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਿੰਦ ਉਸ ਦੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿੰਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਹੂ ਹੈ।” ਲਹੂ ਵਹਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ। ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਾਪ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ (ਲੇਵੀਆਂ 4:26, 33, 35)। ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਉਪਾਸਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਨਵਰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਜ਼ਾ - ਅਰਥਾਤ ਮੌਤ - ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਪੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।¹⁰

ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:1-4)। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਅਧੀਨ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਉੱਤਰ ਹੈ: ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ “ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਹਿੰਦਾ” ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 3:25, 26; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:15)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ

ਆਗਿਆ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਪਰ, ਬਲੀਆਂ ਸਿਰਫ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ (ਲੇਵੀਆਂ 4:2) - ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਦੇ ਪਾਪ, ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪ, ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਪਲ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪ। ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਇਰਾਦਤਨ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਦਰੋਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ("ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ") ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਣੀ "ਆਪਣਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕਿਆ" ਜਾਣਾ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 15:30, 31; RSV)। ਉਸ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਬਲੀਦਾਨ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:26-31)।

ਧੰਨਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ, ਖ਼ਾਸਕਰ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕੋਲ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ... ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ... ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਕੋਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦਾ ਸੀ ... ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਭੇਟ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਰਬਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪਰਬ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਆਦਰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਮੂਸਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਕ ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਗਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ

ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਵੀ ਭੇਟਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ 15:14, 15, 26, 29, 30), ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ

ਭੇਟਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਪਾਪ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਵੱਟਾ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 5:5, 16)। ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਜੀਉਣ ਜੀਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਝਿੜਕਿਆ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 1:11-15), ਨੁਕਸ ਭੇਟਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਸੀ।

ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਭੇਟਾਂ ਜਾਜਕਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਸਨ। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਕਨਾਨ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਡੇਹਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਟਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਭੇਟ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰਾ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਇਕ “ਪਰਛਾਵੇਂ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:1)। ਖਾਸਕਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਅਰਥਾਤ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਲੇਲਾ ਜਿਹੜਾ ਜਗਤ ਦਾ ਪਾਪ ਚੁੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ” (ਯੂਹੰਨਾ 1:29) ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਪਾਪ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਬਲੀਦਾਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:12-14, 23-28) ਦਾ ਪੂਰਵ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਰੂਪ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ

ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਪਾਂ ਲਈ ਸਾਡਾ ਬਲੀਦਾਨ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 12:1, 2)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਜੋ ਅਸੀਂ ਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਇਕ ਬਲੀਦਾਨ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:15) ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਲੇ ਕੰਮ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:16)। ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜੋ ਪੈਸਾ ਅਸੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕ ਬਲੀਦਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:18)। ਭੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਤੋਂ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ - ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ - ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਵੇਖੋ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 27:5-7; ਯਹੇਸ਼ੂਆ 8:30-35; ਨਿਆਈਆਂ 6:24-27; 1 ਸਮੂਏਲ 7:17; 13:8-12; 2 ਸਮੂਏਲ 24:18, 25; 1 ਰਾਜਿਆਂ 18:30-35; 19:10, 14. ²ਐਲ. ਡੈਨੀਏਲ ਹਾੱਕ *ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਪੈਂਟਾਟਕ*, ਸੰਪਾ. ਟੀ. ਡੈਸਮੰਡ ਐਲਗਜ਼ੈਂਡਰ ਅਤੇ ਡੇਵਿਸ ਡਬਲਿਯੂ. ਬੋਕਰ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 2003) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 33-34 ਤੇ “ਆਲਟਰਜ਼” ਹੈ। ³ਰਿਚਰਡ ਈ. ਏਵਰਬੈਕ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਪੈਂਟਾਟਕ*, ਸੰਪਾ. ਟੀ. ਡੈਸਮੰਡ ਐਲਗਜ਼ੈਂਡਰ ਅਤੇ ਡੇਵਿਸ ਡਬਲਿਯੂ. ਬੋਕਰ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 2003) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 706 ਤੇ “ਸੈਕਰੀਫਾਈਸਸ ਐਂਡ ਆਫਰਿੰਗਜ਼” ਹੈ। ⁴ਉੱਥੇ ਹੀ, 731-32. ⁵ਗੋਰਡਨ ਜੇ. ਵੈਨਹਮ *ਗਿਣਤੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1981) 202-3. ⁶ਉੱਥੇ ਹੀ, 204-5. ⁷ਰੈਨਰੀ ਸਨਾਈਡਰ ਗੈਰਮਨ ਦ ਨਿਊ ਵੈਸਮਿੰਸਟਰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1970) ਵਿਚ

ਸਫਾ 678 ਤੇ "ਆਫ਼ਰਿੰਗਜ਼" ਹੈ।⁸ਡੇਵਿਡ ਪੀ. ਰਾਈਟ *ਹਾਰਪਰਸ ਬਾਈਬਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ*, ਸੰਪਾ. ਪੌਲ ਆਕਟੀਮੀਅਰ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1985) ਵਿਚ ਸਫਾ 378 ਤੇ "ਹੀਵ ਆਫ਼ਰਿੰਗਜ਼" ਹੈ।⁹ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਰਸਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਲਈ ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਵਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ (ਲੇਵੀਆਂ 16), ਇਕ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਲੀ ਦੇ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੱਟੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੇਹੱਦ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਟਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 5)।¹⁰ਵੈਨਹਮ, 204.

ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਲੇਵੀ

ਜਾਜਕ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਲੀਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ।

ਜਾਜਕ

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ, “ਜਾਜਕ” ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *קָהֵן* (ਕੋਹੇਨ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ (ਅਤੇ LXX ਵਿਚ), “ਜਾਜਕ” ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἱερέως* (ਹੀਰੀਉਸ) ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਕੌਮ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ” (ਜਾਂ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ”; ਕੂਚ 19:6) ਸੀ, ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਜਾਜਕਪੁਣੇ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਾਜਕ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਅੰਸ ਸਨ (ਕੂਚ 28:1), ਜਿਹੜੇ - ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਮੂਸਾ ਦੇ ਨਾਲ - ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੁੱਤਰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ (ਕੂਚ 2:1; 6:14-27)। ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜਾਜਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੂਸਰੇ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੱਬਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਏ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਅੱਯੂਬ) ਜਾਂ ਗਭਰੂ (ਕੂਚ 24:5) - ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਬਣਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਜਕ ਬਣਨ ਦੀ ਚੋਣ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸਰਬੋਤਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੂਸਾ ਦੀ ਚੋਣ ਸੀ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੇਵੀ ਦੇ ਗੋਤ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਕੂਚ 32:25-29)। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹਨ” (ਗਿਣਤੀ 16:3)। ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਜਕ ਬਣਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੱਕ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਹਾਰੂਨ ਕੋਲ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਰੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਜਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 16; 17)। ਡੇਹਰੇ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਰੂਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਕਾਂ ਵਜੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਕੂਚ 29; ਲੇਵੀਆਂ 8)।

ਹਾਰੂਨ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਲਆਜ਼ਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਦਵੀ ਲੈ ਲਈ (ਗਿਣਤੀ 20:23-28)। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਰੂਨ ਅਤੇ ਅਲਆਜ਼ਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਸਨ, ਗਿਣਤੀ 35:25 ਤੱਕ ਉਸ ਪਦਵੀ ਦਾ ਉਸ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਲਆਜ਼ਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਫ਼ੀਨਹਾਸ ਨੇ ਇਕ ਜਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਬਦਕਾਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ (25:6-8), ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ “ਉਸ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅੰਸ ਲਈ ਸਦਾ ਦੀ ਜਾਜਕਾਈ ਦਾ ਨੇਮ ਹੋਵੇਗਾ” (25:10-13)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਜਕ। ਜਾਜਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਪਰਜਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਸਨ। ਰੋਡਨੀ ਕੇ. ਡਿਊਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀਆਂ “ਰੱਬੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਬਣਨ” ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਨ।² ਰੇਅਮੰਡ ਅੱਬਾ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ: “[ਜਾਜਕ] ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਵੀ।”³ ਇਸ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ, ਜਾਜਕ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:6); ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 33:10); ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ⁴; ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁਸਕਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਆਈਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 17:8-13; 21:5) ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 6:22-27)। ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ (ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ) ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ; “ਟੈਕਸ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕੂਚ 30:11-16) ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।⁵ ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣਾ ਵੀ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 10:1-10)। ਮਲਾਕੀ 2:6 ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਜਾਜਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ “... ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਿਆਈ ਵਿੱਚ [ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ] ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਮੋੜ ਲੈ ਆਇਆ।”

ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ। ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 21:10)। ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਡੇਹਰੇ ਦੇ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 16)। ਉਹ “ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਜਕਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ... ਹੋਰ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਸਮੇਤ।”⁶ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਰੀਮ ਅਰ ਤੁੰਮੀਮ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ “ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਨਬੂਵਤੀ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ” ਵਰਤਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 28:30; ਗਿਣਤੀ 27:21; ਅਜ਼ਰਾ 2:63)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦੀ “ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ - ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਤੱਤ - ਸੀ ਅਤੇ ਹੈ (ਲੇਵੀਆਂ 11:44, 45; ਯਸਾਯਾਹ 6:3)। ਡੇਹਰਾ ਅਰਥਾਤ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸੀ (ਕੂਚ 29:45, 46)। ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਦਰਜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ (ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ) ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸੀ। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਅਗਲਾ ਦਰਜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਹੜੇ ਨਾਲੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਡੇਹਰੇ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਡੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਹਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ

ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਪਵਿੱਤਰਤਾ” ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ “ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ” ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਤਮ-ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਢੰਗ ਹੈ। ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸਨ; ਪਰ ਕੁਝ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸਨ। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਨ; ਪਰ, ਲੇਵੀ ਦੇ ਗੋਤ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਵਧੇਰੇ ਪਵਿੱਤਰ” ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣ। ਜਾਜਕ ਬਾਕੀ ਲੇਵੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸੀ।

ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਦਰਜਾ” ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਫਰਕ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜਾਜਕ ਇਕ ਖਾਸ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰ ਹੋਰ ਜਾਜਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਨ (ਕੁਚ 28)।

ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ: “ਇਸ ਲਈ, ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਜਾਜਕਪੁਣੇ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ, ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ [ਸੀ] (ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਕੁਚ 28:38; ਲੇਵੀਆਂ 10:17; ਗਿਣਤੀ 18:1)।”⁸ ਇਸ ਲਈ, ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ “ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਅਤੇ ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਦੇ ਵਿੱਚ” ਭੇਦ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ “ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ” ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ (ਲੇਵੀਆਂ 10:10, 11)। “ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਜਕਾਂ ਤੇ ਆ ਪਈ।”⁹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਏ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਹਰੇ ਦੀ ਵੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਣ। ਦਰਅਸਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ “ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਛੜੀ” ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਹਰੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ: ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਪਤਾ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਪਰ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਭਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਪਵਿੱਤਰ” ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ, ਜਾਜਕਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਹੋਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਚਿਚਰਡ ਈ. ਏਵਰਬੈਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਸਾਰੇ ਜਾਜਕ ਕਿਸੇ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਛੋਹਣ (ਆਪਣੇ ਸਾਕ ਜੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਜਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿੱਟੜ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ (ਲੇਵੀਆਂ 21:1-4, 7)। ਪਰ, ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਆਪਣੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕ ਕੁਆਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ (ਭਾਵ, ਉਹ ਇਕ ਵਿਧਵਾ, ਕੱਢੀ ਹੋਈ

ਤੀਵੀਂ ਜਾਂ ਕੰਜਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ; ਲੇਵੀਆਂ 21:10-14)।¹⁰

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਜਾਜਕ ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 30:17-21)। ਉਹ “ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਡੇਰੇ” ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਕੋਈ ਮਧ ਯਾ ਨਸ਼ਾ” ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੀ ਸਕਦੇ (ਲੇਵੀਆਂ 10:9)। ਨਾਲੇ, ਜਾਜਕ “ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੁਨਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਨਾ ਮੁਨਾਉਣ, ਨਾ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਰ ਪਾਉਣ” (ਲੇਵੀਆਂ 21:5)। ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ ਉਹ ਜਾਜਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਜਾਜਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 21:16-23)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਗਰ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਲੇਵੀ ਦੇ ਗੋਤ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਜਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਦੂਜਿਆਂ ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਅਠਤਾਲੀ ਨਗਰ ਮਿਲੇ ਸਨ ਜੋ ਪੂਰੇ ਕਨਾਨ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਦੇ ਪਾਰ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ (35:1-7; ਯਹੋਸ਼ੁਆ 21:1-42)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਠਤਾਲੀ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤੇਰਾਂ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ, ਸ਼ਿਮੌਨ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਨ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ 21:4, 19)। ਪਰ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਦਾਤਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਮਿਲਦੇ ਸਨ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 18:8-20) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਟਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਸੀ (18:21-32)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ, ਜਾਜਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਤਰਦੇ। ਨਾਦਾਬ ਅਤੇ ਅਬੀਹੂ “ਓਪਰੀ ਧੂਪ” ਧੁਖਾਉਣ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ (ਲੇਵੀਆਂ 10:1-3); ਉਜਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 6:1-7); ਏਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਜੋ ਜਾਜਕ ਸਨ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਨ (1 ਸਮੂਏਲ 2:12-17)। ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਨਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਝਿੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।¹¹ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਧਰਮ-ਤਿਆਗ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਾਰਾਬਾਅਮ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ (1 ਰਾਜਿਆਂ 12:31; 13:33)। ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ, ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ “ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ” ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ; ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ “ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।”¹²

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਜਕ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ

ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਕਰਯਾਹ ਇਕ ਧਰਮੀ ਜਾਜਕ ਸੀ (ਲੂਕਾ 1:5, 6)। ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "... ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਜਕ ਉਸ ਮੱਤ ਦੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ" (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 6:7)।

ਲੇਵੀ

ਜਾਜਕਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਲੇਵੀ ਦੇ ਗੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਲੇਵੀ ਜਾਜਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ

ਲੇਵੀ ਇਕ ਖਾਸ ਗੋਤ ਬਣ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕੇ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ (ਕੁਚ 32:25-28)। ਮੂਸਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਰਪਣ ਕਰੋ ... ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦੇਵੇ" (ਕੁਚ 32:29)। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੋਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਖਾਸਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ।

ਸਿਰਫ ਇਕ ਗੋਤ ਨੂੰ ਹੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਰੀ ਬਵਾ ਵਿਚ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪਲੇਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਪੁੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਪਰ, ਹਰ ਟੱਬਰ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਖਾਸ ਭਾਵ ਵਿਚ ਲੇਵੀ ਦੇ ਗੋਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਲਿਆ। ਫਿਰ, ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਗੋਤ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (3:11-13, 40-45)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ

ਸਟੀਫਨ ਜੇ. ਬਰਾਮਰ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਡੋਹਰੇ ਦੇ ਸੇਵੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਵਜੋਂ" ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।¹³ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਪੰਝੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ (8:24, 25 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹੋਰ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

1:47-54 ਅਨੁਸਾਰ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਡੋਹਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ: (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੋਹਰੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੋਹਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਲਿਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਗੋਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡੋਹਰੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਡੋਹਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਅਧਿਆਇ 3; 4)। (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਡੋਹਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੰਬੂ ਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਡੋਹਰੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਲੇਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਗਿਣਤੀ 18:1-6 ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦਾਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀ “ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ” (18:6)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 33:8, 10; ਵੇਖੋ 2 ਇਤਹਾਸ 17:7-9; 35:3; ਨਹਮਯਾਹ 8:7, 8)। ਹੈਕਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਵੇਖੋ 1 ਇਤਹਾਸ 23:3-6, 24-32; 25:1-8.)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੇਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਰਾਮਰ ਨੇ ਜਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

ਸਹਾਇਕਾਂ ਵਜੋਂ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ [ਲੇਵੀਆਂ] ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਰੁਤਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਭਾਵ, ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧੋਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਲੇਵੀਆਂ ਤੇ ਛਿੜਕਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਸਤ੍ਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਤੇ ਸਨ; ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਲਹੂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ)। ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਮ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 8:19; 16:9-10)।¹⁴

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਅਠਤਾਲੀ ਨਗਰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਜਾਜਕਾਂ ਕੋਲ ਗਏ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤਾਂ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ 21:1-42)। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਰੇ ਗੋਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਦਸਵੰਧਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 18:20-24; ਵੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ 27:32, 33) ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ (ਗਿਣਤੀ 18:26)।

ਜਾਜਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਡੇਹਰੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਲੇਵੀਆਂ 10:8-11; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 24:8; 33:8, 10; 2 ਇਤਹਾਸ 15:3; ਮਲਾਕੀ 2:7)।

ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 27:21; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 17:8-13; 21:5)।

ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 6:22-27)।

ਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ (ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ) ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

“ਟੈਕਸ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਹਰ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕੂਚ 30:11-16)।

ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 10:1-10)।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ

ਕਨਾਨ ਵਿਚ (ਲੇਵੀਆਂ ਨਾਲ) ਨਗਰ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਫਲ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਲੇਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਡੋਹਰੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ (ਇਸ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ) ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਡੋਹਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡੋਰਾ ਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 33:8, 10; ਵੇਖੋ 2 ਇਤਹਾਸ 17:7-9; 35:3; ਨਹਮਯਾਹ 8:7, 8)। (ਹੈਕਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਵੇਖੋ 1 ਇਤਹਾਸ 23:3-6, 24-32; 25:1-8.)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ

ਧਰਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਅਠਤਾਲੀ ਨਗਰ ਮਿਲੇ ਸਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰਾਂ ਨਗਰ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ) ਜੋ ਪੂਰੇ ਕਨਾਨ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਦੇ ਪਾਰ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਹੋਰ ਗੋਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਵੰਧ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਸਿਰਫ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਜਕਾਈ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ। ਜਾਜਕਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਆਲੋਚਨਾ ਰੈਡਨੀ ਕੇ. ਡਿਊਕ, *ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਦਿ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਪੈਂਟਾਟਕ*, ਸੰਪਾ. ਟੀ. ਡੈਸਮੰਡ ਐਲਗਜ਼ੰਡਰ ਅਤੇ ਡੇਵਿਸ ਡਬਲਿਯੂ. ਬੇਕਰ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 2003) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 648-49 ਤੇ ਰੈਡਨੀ ਕੇ. ਡਿਊਕ "ਪ੍ਰੀਸਟਸ, ਪ੍ਰੀਸਟਹੁਡ" ਹੈ। ²ਡਿਊਕ, 646. ³ਇਹ *ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟਰਸ ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਜੌਰਜ ਆਰਥਰ ਬਟਰਿਕ (ਨੈਸ਼ਵਿਲ: ਅਬਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1962) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 3:881 ਤੇ ਰੋਮੈਂਡ ਅੱਬਾ "ਪ੍ਰੀਸਟਸ ਐਂਡ ਲਿਵਾਈਟਸ" "ਲੇਵੀਆਂ 10:8-11; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 24:8; 33:10; 2 ਇਤਹਾਸ 15:3; ਮਲਾਕੀ 2:7; ਵੇਖੋ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:18; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 7:26; ਮੀਕਾਹ 3:11; ਹੱਜਈ 2:10-12. ⁵ਡਿਊਕ, 653-54. ⁶ਬੇਕਰ *ਬੀਓਲੀਜੀਕਲ ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਵਾਲਟਰ ਏ. ਐਲਵੈਲ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1996) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 635 ਤੇ ਰਿਚਰਡ ਈ. ਏਵਰਬੈਕ "ਪ੍ਰੀਸਟਸ ਐਂਡ ਲਿਵਾਈਟਸ" ਹੈ। ⁷ਉੱਥੇ ਹੀ। ⁸ਅੱਬਾ, 3:877-78. ⁹ਡਿਊਕ, 650. ¹⁰ਏਵਰਬੈਕ, 635.

¹¹ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 28:7; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 2:26, 27; 5:31; 6:13; ਵਿਰਲਾਪ 4:13; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 22:26; ਹੋਸੇਆ 4:9; 5:1; 6:9; ਮੀਕਾਹ 3:11; ਸਫ਼ਨਯਾਹ 3:4; ਮਲਾਕੀ 1:6, 7. ¹²ਏਵਰਬੈਕ, 636. ¹³ਬੇਕਰ *ਬੀਓਲੀਜੀਕਲ ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਵਾਲਟਰ ਏ. ਐਲਵੈਲ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1996) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 479 ਤੇ ਸਟੀਫਨ ਜੇ. ਬਰਾਮਰ "ਲਿਵਾਈਟਸ" ਹੈ। ¹⁴ਉੱਥੇ ਹੀ।

ਦਸਵੰਧ

ਦਸਵੰਧ “ਜਾਜਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ” ਦੇਣਾ ਹੈ।¹ ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਬਿਵਸਥਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਬਰਾਹਾਮ (ਉਤਪਤ 14:17-20; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7:1-10) ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ (ਉਤਪਤ 28:22) ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਸਵੰਧ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਦਸਵੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਚਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਖੁਦ ਦਸਵੰਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮੇਲ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜੋਸੇਫਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਸਵੰਧ ਵੱਖਰੇ ਕੀਤੇ: ਇਕ ਜਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਲਈ (ਗਿਣਤੀ 18:20-32); ਦੂਜਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਤੇ ਖਾਣ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 14:22-27) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਜੋ ਹਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਕੰਗਾਲਾਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯਤੀਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 14:28, 29)।² ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਬੂਤ “ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਸਵੰਧ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ... ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।”³ ਦਸਵੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ।

ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ? ਬਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਦਸਵੰਧ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾ ਬੰਦ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਲੇਵੀਆਂ 27:30-33 ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾਵਾਰ - ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ - ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਸੀ।

ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ (1)? ਗਿਣਤੀ 18:21, 24 ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਸਵੰਧ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ? ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 12:5, 6, 11 ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦਸਵੰਧ ਉਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ “ਜਿਹੜੀ ਥਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚੁਣੇਗਾ।” ਇਹ ਥਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਯਰੂਸਲਮ ਸੀ। ਜਦ ਤੱਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦਸਵੰਧ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆਉਣੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਗੋਤ ਡੇਹਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਵੱਸ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਵੰਧ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆਉਣ। ਉੱਥੇ ਦਸਵੰਧ ਖਾਧੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 12:17, 18), ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਪਰਬ ਜਾਂ ਤਿਉਹਾਰ ਉੱਤੇ

ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਪਾਸਕ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਖਾਧਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ; ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਵਸਥਾ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ (2)? ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 14:28, 29 (ਵੇਖੋ 26:12) ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦਸਵੰਧ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ, ਦਸਵੰਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ - ਪਰਦੇਸੀ, ਯਤੀਮ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ - ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ (ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਇ) ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਸਵੰਧ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਆਮੋਸ 4:4), ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮਲਾਕੀ 3:8-10)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਖੇਤ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਸਨ (ਇਕ ਰੀਤ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ) ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ “ਭਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ” ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਮੱਤੀ 23:23; KJV)।

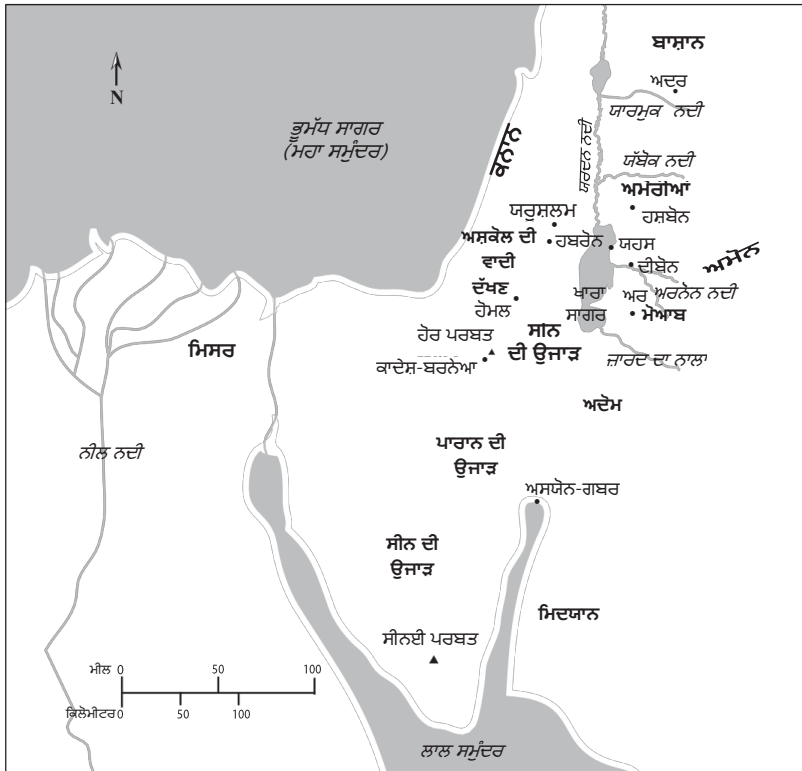
ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਦਸਵੰਧ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਨੇਮ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਅਸੀਂ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:1, 2)। ਇਸ ਦਾ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ, ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਉੱਤਮ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ *ਦਿ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟਰਸ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਜੌਰਜ ਆਰਥਰ ਬਟਰਿਕ (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਅਬਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1962) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 4:654 ਤੇ ਐਚ. ਐਚ. ਗੁਬਰੀ, ਜੂਨੀਅਰ “ਟਾਈਬ” ਹੈ। ² ਜੋਸੇਫਸ *ਐਂਟੀਕਿਊਟੀਜ਼* 4.8.8, 22. ³ *ਦਿ ਇਕਸਪੋਜੀਟਰਸ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਜਿਲਦ 3, *ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ-2 ਸੈਮੂਏਲ*, ਸੰਪਾ. ਫਰੈਂਕ ਈ. ਗਾਬੀਲੀਨ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੌਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1992) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 103 ਤੇ ਅਰਲ ਐਸ. ਕਾਲੈਂਡ “ਫਿਊਟ੍ਰੇਨਰੀ” ਹੈ।

ਭਟਕਣਾ ਅਤੇ ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮਜ਼ਤਾਂ

(16:1-21:35)

- 1 – ਕੋਰਹ, ਦਾਥਾਨ ਅਤੇ ਅਬੀਰਾਮ ਵਿਦਰੋਹ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਾਨ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (16:1-50)।
- 2 – ਪਰਮੇਸੂਰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦਾ ਢਾਂਗਾ ਫੁੱਟ ਪੈਦਾ ਹੈ (17:1-11)।
- 3 – ਮਿਰਯਮ ਕਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (20:1)।
- 4 – ਲੋਕ ਬੁੜ੍ਹ ਬੁੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦਾ ਪਾਪ (20:2-13)।
- 5 – ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੇ ਲਈ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (20:14-21)।
- 6 – ਹਾਰੂਨ ਹੋਰ ਪਰਬਤ ਤੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (20:22-29)।
- 7 – ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਅਰਾਦ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦੇ ਹਨ (21:1-3)।
- 8 – ਲੋਕ ਬੁੜ੍ਹ ਬੁੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਪ ਦੁਆਰਾ ਡੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (21:4-9)।
- 9 – ਸੀਹੇਨ ਅਤੇ ਓਗ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਇਸਰਾਏਲੀ ਬਾਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ (21:21-35)।